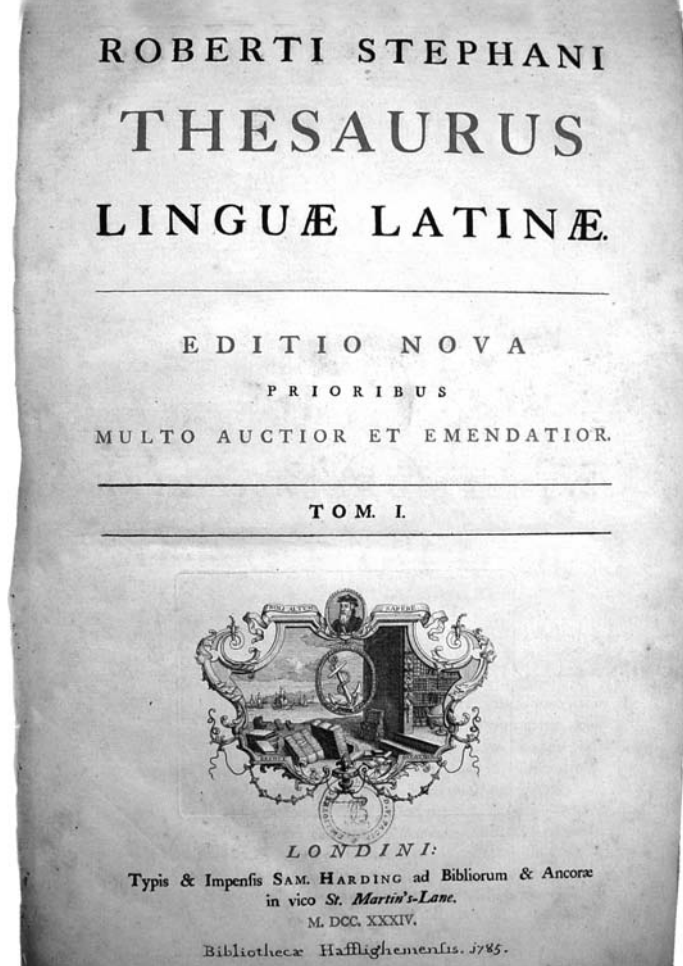

L'aprenent de bibliòfil

Roberti Stephani *Thesaurus Linguae Latinae*

Robert Estienne (Robertus Stephanus), fill de l'home de lletres i impressor Henry, va néixer a París l'any 1503 i va morir a Ginebra el 7 de setembre de 1559. En la seva educació, hi van tenir un paper fonamental el coneixement de les llengües clàssiques i l'aprenentatge en la lectura i comprensió d'alguns dels seus autors més importants (Ciceró, Sal·lusti, Juli Cèsar...), de qui, amb el pas del temps, n'acabaria fent noves i imprescindibles (al seu temps) edicions. Va començar la feina d'impressor a la botiga de Simó de Colines (padastre seu) i el 1524 va convertir-se en propietari de la impremta que el seu pare va deixar en morir. La seva feina com a impressor, tant com la d'home de lletres i editor i coneixedor de la Bíblia i dels clàssics, en va fer un home famós i reconegut en el seu temps. El taller d'impressió de París va continuar la fama del pare, gràcies a la tasca que hi van fer els seus tres fills, Henry, Robert i François.

Entre la gran quantitat d'obres seves destacables, la Biblioteca d'Humanitats de la UAB es pot enorgullir ara de posseir el seu imprescindible *Thesaurus Linguae Latinae*, en l'edició publicada a Londres pel taller de Samuel Harding (al barri de St. Martin's-Lane), entre 1734 i 1735. La primera edició del diccionari d'Estienne és de París, en dos volums, 1531-1532.

L'obra, pel seu caràcter innovador i trencador en el panorama lexicogràfic europeu, es va convertir, immediatament, en el diccionari de referència. De fet, és el primer diccionari, podríem dir-ne modern, de la llengua llatina, amb una organització lematitzada i exhaustiva de la seva base de textos d'autors coneguts i editats a l'època. Aquest valor referencial va durar més de dos-cents anys, fins al punt que el seu cabal de coneixement de la llengua llatina era usat pels editors successius per anar enriquint el «dossier lexicològic» del llatí. Així va passar, també, amb l'edició de Londres que ara tenim a la UAB, que va ser editada i millorada, en les seves entrades i lemes, per Edmund Law, John Taylor, Thomas Johnson i Sandys Hutchinson.

El millor homenatge que se li podia haver fet és el que li van tributar les acadèmies de ciències en llengua alemanya quan, l'any 1900, van decidir «batejar» amb, precisament, el nom del diccionari d'Estienne el *Thesaurus Linguae Latinae*, la publicació del qual va començar l'any 1900 i, a hores d'ara, any 2005, encara és a la lletra P. Aquesta dada pot donar idea de la riquesa del nou tesaurus i del valor que per a tots els filòlegs ha tingut, sempre, el «vell» *Thesaurus* d'Estienne.

És una satisfacció que, gràcies als esforços de la gent que des de fa anys gestiona els fons de la Biblioteca, puguem disposar ara, els interessats en la llengua llatina, de les tres principals eines de treball de la seva lexicografia: el «tresor» d'Estienne; el diccionari d'Egidi Forcellini, *Lexicon totius Latinitatis* (en una edició anastàtica de Pàdua de 1940) i, finalment, l'encara en procés de publicació *Thesaurus Linguae Latinae*, la redacció central del qual és a Munic.

Consultable a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General.